

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelakia ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelakia ehdotetaan muutettaviksi siten, että niissä otetaan huomioon valtion eläkelakiin ja perhe-eläkelakiin tehdyt, vuoden 2005 alussa voimaan tulevat muutokset.

Kirkon eläkejärjestelmässä sovelletaan valtion eläkelakia eläkeoikeuden osalta. Kirkon eläkelakeja on tarpeellista muuttaa vain niiltä

osin kuin niissä on valtion eläkelaeista poikkeavia säännöksiä.

Eläkelainnsäädäntöuudistuksen tavoitteena on vahvistaa työeläkejärjestelmän kestävyyttä ja turvata eläkejärjestelmän piirissä oleville riittävä eläketurva myös tulevaisuudessa.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/1966), *jäljempänä kirkon eläkelaki* 1 §:n mukaan virka- tai työsuhteessa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan, seurakuntainliittoon tai muuhun seurakuntain yhtymään olevalla henkilöllä on oikeus eläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevalla henkilöllä. Valtion eläkelain (280/1966) eläkeoikeutta koskevat säännökset ja niihin ehdotetut muutokset tulevat siten sovellettaviksi myös kirkossa.

Sen sijaan kirkon eläkelain soveltamisalasta sekä eläkkeen myöntämismenettelyistä, takaisinperintämenettelyistä, muutoksenhaakuun liittyvistä menettelyistä sekä työnantajan ja työntekijän eläkemaksuista säädetään kirkon omassa eläkelainsäädännössä. Eläkeuudistuksen vaikutuksista näihin asioihin on edelleenkin säädettävä kirkon eläkelainsäädännössä.

Evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaisissa (258/1970), *jäljempänä kirkon perhe-eläkelaki* on säännökset kirkon perhe-eläkelain soveltamisalasta ja eläkkeen maksamisesta. Muutoin kirkon perhe-eläkkeissä noudatetaan soveltuvin osin valtion perhe-eläkelain säännöksiä (774/1968).

2. Ehdotetut muutokset

Laajan eläkeuudistuksen tavoitteena on ollut turvata työntekijöille riittävä ansiosidonnainen eläketurva myös tulevaisuudessa. Pyrkimyksenä on myös vahvistaa työeläkejärjestelmän kestävyyttä vastaamaan työelämän muutoksia ja väestön ikääntymisestä aiheutuvia uusia olosuhteita sekä selkeyttää työeläkejärjestelmää ja tehdä siitä eläketurvan määräytymisen suhteen nykyistä oikeudenmukaisempi. Valtion eläkelaki, kunnallinen eläkelaki (549/2003) ja yksityisten alojen eläkelait ovat uudistetut vuoden 2005 alussa voimaan tulevilla laeilla.

Esityksen keskeisimpiä muutosehdotuksia ovat lain soveltamisalan laajennus siten, että kirkon eläke- ja perhe-eläkelakia sovellettaisiin myös henkilöihin, jotka ovat tehneet

toimeksianto- tai konsulttisolimuksen tai muun vastaavan järjestelyn työnantajatahon kanssa. Myös luottamushenkilöt tulisivat lain soveltamisalan piiriin.

Kirkon palveluksessa oleville ei pääsääntöisesti makseta luontoisetuja. Siltä osin kuin luontoisetuja maksetaan, ne otettaisiin huomioon tietyin rajoituksin eläkkeen perusteena olevaa palkkaa laskettaessa.

Viimeistä eläkelaitosta koskeviin säännöksiin ehdotetaan eräitä muutoksia. Kirkon keskusrahaston toimivaltaa viimeisenä eläkelaitoksena tarkennettaisiin. Lisäksi kustannusten selvittämistä selkeytettäisiin silloin, kun kirkon keskusrahasto on maksanut eläkettä toisen eläkelaitoksen puolesta ja päinvastoin.

Esityksessä ehdotetaan myös, että kirkon keskusrahastoon perustetaan varhaiseläkelautakunnan sijasta työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta valtion eläkejärjestelmän mukaisesti. Lisäksi ehdotetaan, että eräät valtion eläkelaista poikkeavat eläkeoikeuteen liittyvät säännökset kumottaisiin kirkon eläkelaista tarpeettomina. Valtion eläkelain mukaisesti eläkkeen karttuminen alkaisi 18 ikävuodesta lähtien, ja eläkettä karttuisi ansioista 68 ikävuoteen saakka. Tähän liittyen työnantajan ja työntekijän eläkemaksuja perittäisiin palveluksesta 18 ja 68 ikävuoden välillä.

Vastaavat muutokset tehtäisiin myös kirkon perhe-eläkelakiin.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Esitys lisäisi kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden määrää noin 20 000 luottamushenkilöllä, mikäli heille maksetaan esimerkiksi ansionmenetykskorvauksia.

Kirkon eläkelain piiriin kuuluvassa palveluksessa on vuoden 2004 lopussa noin 17 000 henkilöä. Heidän lisäksi lain piiriin kuuluu yli 70 000 sellaista henkilöä, jotka ovat joskus olleet lain piirissä, mutta eivät vielä ole eläkkeellä.

Kirkon keskusrahaston on laskettava vuoden 2004 loppuun saakka karttunut eläke

noin 90 000 ihmiselle valmiiksi odottamaan tulevaa eläketapahtumaa. Tämä on tarkoitus tehdä vuoteen 2008 mennessä. Työhön tarvitaan nykyistä enemmän henkilötyötä.

Kirkon keskusrahastossa pitää lisäksi tehdä työeläkejärjestelmien muutoksesta aiheutuvia, pääasiassa informaatioteknologiaan liittyviä investointeja noin 10 miljoonalla eurola.

3.2. Sukupuolivaikutukset

Työeläkejärjestelmään ehdotettujen lainmuutosten sukupuolivaikutuksia on yksityiskohtaisesti arvioitu yksityisen sektorin vas-

taavien lainmuutosehdotusten yhteydessä. Arvion mukaan uudistus tasaa naisten ja miesten välisiä eläke-eroja. Uudistuksen vaikutus on samankaltainen myös kirkon eläkejärjestelmässä. Kirkon palveluksessa olevasta henkilöstöstä naisia oli 69 prosenttia vuonna 2002.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu kirkkohallituksessa ja kirkolliskokouksen talousvaliokunnassa. Kirkolliskokouksen lakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon. Esitys on viimeistelty opetusministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Kirkon eläkelaki

1 §. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen siirrettäisiin kirkon eläkelain 5 b §:n sisältö, jossa säädetään kuntoutusetuuksien myöntämisestä soveltuvin osin valtion eläkelain mukaan.

Pykälän 1 momentissa mainitut seurakuntainliitot ovat harvinaisia. Niitä koskevat säännökset on kumottu kirkkolailla (1054/1993). Edelleen on olemassa muutama seurakuntainliitto, joka toimii vanhojen säännösten mukaisesti kirkkolain voimaantulosäännöksen perusteella. Seurakuntien pääyhteistyömuoto on seurakuntayhtymä. Tämä ehdotetaan otettavaksi huomioon momentin sanamuodossa.

Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Koska eläkeuudistuksen mukaan eläkettä karttuu kaikesta työstä, laki kuukautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämisestä (1152/1997) on tarpeettomana kumottu vuoden 2005 alusta lähtien.

Pykälän 4 momentissa säädetään kirkon eläkelain soveltamisalasta. Ehdotuksen mukaan kirkon eläkelain mukaisen eläketurvan piiriin tuleminen alarajaksi säädettäisiin 18 vuotta. Eläketurvan piiriin kuulumisen ylärajaa muutettaisiin siten, että laki ei koske edunsaajan palvelusta sen kuukauden jälkeen, jona hän täyttää 68 vuotta. Työntekijä, jonka palvelussuhteeseen perustuvasta eläketurvasta on säädetty erikseen, ei kuuluisi edelleenkään kirkon eläkelain piiriin. Säännös vastaa valtion ja kunnan eläkelakeihin tehtyjä muutoksia.

Pykälän uudeksi 5 momentiksi ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan sellainen henkilö, joka on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua työntantajatahan kanssa toimeksiantotai konsulttisopimuksen, kuuluisi kirkon eläkelain piiriin. Kirkon eläkelain piiriin ei kuitenkaan kuulu henkilö, joka toimii yrittäjänä taikka harjoittaa toimintaa yhtiön tai muun yhteisön lukuun. Yrittäjien eläkelain (468/1969) piiriin kuulumisen ratkaistaisiin

edelleen yrittäjien eläkelain mukaan ja kirkon eläkelain soveltamisen piiriin kuuluisi vain sellainen toiminta, joka jää yrittäjien eläkelain ulkopuolelle.

Eläketurvan piiriin kuuluisi myös pykälän 1 momentissa tarkoitettua työntäjän luottamushenkilöä.

Pykälän uudeksi 6 momentiksi ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan kirkon keskusrahasto ratkaisee epäselvyyden, joka syntyy siitä, onko edunsaajaan sovellettava kirkon eläkelakia. Kirkon keskusrahasto ratkaisee asian joko työntäjän taikka työntekijän hakemuksesta. Säännös vastaa valtion eläkelain 3 §:n 2 momentin säännöstä.

1 a §. Pykälässä säädetään alle kuukauden jatkuneista palvelussuhteista. Säännös ehdotetaan jätettäväksi pois, koska uudistuksen johdosta eläke karttuu ilman raha- ja aikamääriäisiä alarajavaatimuksia kaikista työsioista. Säännöksessä määriteltäisiin, mitä tässä laissa tarkoitetaan virka- tai työsuhteella, työntekijällä, edunsaajalla ja työntantajalla. Pykälän 1 kohdan mukaan virka- tai työsuhteella tarkoitetaan myös tämän lain piiriin kuuluvaa luottamustointia sekä toimeksiantotai konsulttisopimussuhdetta tai vastaavaa muuta järjestelyä.

2 §. Pykälässä säädetään kirkon eläkelain mukaisen eläkkeen alkamisesta samanaikaisesti yhdessä muun säännöksessä tarkoitettua eläkkeen kanssa. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan tarpeettomana edellytys yhden kuukauden kestävästä palvelussuhteesta. Jos henkilölle on karttunut kirkon eläkelain mukaista eläkettä ja hän on saanut jonkin muun valtion eläkelain 8 §:n 6 momentissa mainitun lain tai eläkesäännön nojalla myönnetyn niin sanotun lisäturvan mukaisen vanhuuseläkkeen, hänellä on kirkon eläkelain alaisen palveluksen päätyttyä oikeus saada kirkon eläkelain mukainen eläke riippumatta siitä, onko hän saavuttanut kirkon eläkelain edellyttämän eläkeikänsä. Valtion eläkelain nojalla eläkettä ei kuitenkaan myönnetä sotilashenkilölle, jonka eläke määräytyy valtion eläkelain sotilashenkilöitä koskevien säännösten mukaisesti.

3 §. Pykälän 2 momentin viittaus osittai-

seen yhteistalousseurakuntaan ehdotetaan poistettavaksi, koska seurakuntien osittainen yhteistalous tulee poistumaan kirkkolaista vuoden 2005 alusta lukien. Pykälän mukaan edelleen samaksi työnantajaksi katsotaan samassa seurakuntayhtymässä tai muussa seurakuntien yhteenliittymässä olevat seurakunnat. Säännöksessä aiemmin mainitut seurakuntainliitot ovat harvinaisia. Seurakuntien pääyhteistyömuoto on seurakuntayhtymä. Tämä ehdotetaan otettavaksi huomioon säännöksen sanamuodossa.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti. Siinä säänneltäisiin tilanteesta, jossa työntekijällä on useampia samanaikaisia kirkon eläkelain piiriin kuuluvia palvelussuhteita eri työnantajilla. Vuodesta 2005 alkaen eläke lasketaan kirkon eläkelain alaisessa palveluksessa ansaitun kunkin vuoden palkan ja karttumaprosentin perusteella. Eläkkeen määräytyminen ei siten ole riippuvainen siitä, millä tavoin työura on osittunut erilaisiin palvelussuhteisiin. Jos hän 63 vuotta täytettyään päättää niistä vain osan siirtyäkseen vanhuuseläkkeelle, hänellä olisi oikeus valtion eläkelain 8 §:n estämättä saada vanhuuseläkkeelle siirtymisajankohtaan mennessä karttunut eläke myös siitä tai niistä kirkon eläkelain piiriin kuuluvista palveluksista, joita hän edelleen jatkaisi. Jatkuvista palveluksista olisi oikeus vanhuuseläkkeeseen 68 vuoden iästä 1,5 prosentin vuotuisella karttumalla. Säännös olisi sama kuin kunnallisen eläkelain 11 §:n säännös sellaisena kuin se on muutettu lailla 713/2004.

4 §. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuoden 2004 jälkeistä aikaa ei enää säännöksen nojalla luettaisi eläkeajaksi. Tähän ei ole enää tarvetta, koska eläkettä karttuu vuoden 2004 jälkeen kaikesta työansiosista.

4 a—4 b §. Pykälät ehdotetaan kumottaviksi tarpeettomina, koska jatkossa eläke määräytyy kunkin vuoden työansioden perusteella.

5 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, miten luontoisedut otetaan huomioon eläkkeen perusteena olevassa palkassa. Pykälän 1 momenttiin siirrettäisiin nykyisen evankelis-luterilaisen kirkon eläkeasetuksen (618/1966) 3 §:n säännös, jonka mukaan eläkkeen perusteena olevaa palkkaa laskettaessa arvioidaan vapaa asunto lämpöi-

neen. Asunnon pinta-alasta otetaan huomioon enintään 150 neliometriä. Luontoisedut otetaan huomioon työntekijän ennakonpidätyksessä määrätyn arvon mukaan kuitenkin enintään verohallituksen vahvistamien perusteiden mukaan.

Pykälän 2 momentiksi ehdotetaan säännöstä, jossa määriteltäisiin se, mistä ansioista luottamushenkilön eläketurvaa karttuu. Vastaava säännös on kunnallisen eläkelain 41 §:ssä.

5 a §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana. Palvelussuhteen kokoaikaisuutta, osa-aikatyön ansiotasoa ja kehittymistä sekä muista osa-aikaeläkkeen edellytyksistä säädetään valtion eläkelain 9 d §:ssä.

5 b §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana. Lain 1 §:n 1 momentissa on ehdotettu säädettäväksi oikeudesta kuntoutetuksiin soveltuvien osin valtion eläkelain mukaan.

5 c §. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan valtion eläkelain 16 a §:ää. Muutos on lakitekkinen.

5 d §. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi lakitekkinen muutos, joka johtuu holhoustoimesta annetun lain (442/1999) muuttamisesta. Pykälässä oleva viittaus uskottuun mieheen ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi edunvalvojan.

5 e §. Pykälässä säädetään takautuvan eläkkeen maksamisesta muulle kuin eläkkeensaajalle itselleen. Pykälän 2 momentissa säädetään takautuvan eläkkeen maksamisesta työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle. Mainitussa lainsäädännössä on tapahtunut muutoksia. Muutokset otettaisiin huomioon säännöksen sanamuodossa. Pykälän 2 momentti vastaa valtion eläkelain 17 b §:n 2 momenttiin tehtyjä muutoksia.

Pykälän 3 momentissa säädetään Kansaneläkelaitoksen regressioikeudesta tilanteissa, joissa valituksen johdosta eläke myönnetään takautuvasti. Säännöksessä laajennettaisiin Kansaneläkelaitoksen regressioikeutta. Pykälän 3 momentti vastaa valtion eläkelain 17 b §:n 3 momenttiin tehtyjä muutoksia.

Pykälään lisätään uusi 7 momentti, jolloin nykyinen 7 momentti muuttuu 8 momentiksi. Uudessa 7 momentissa ehdotetaan säädettäväksi samalle ajalle myönnetyn vanhuuseläkkeen ja sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan yhteensovittamisesta. Pykälän 7

momentti vastaa valtion eläkelain 17 b §:n uutta 7 momenttia.

Pykälän 7 momentissa, joka siirtyy 8 momentiksi, säädetään eläkkeen maksamisesta työnantajalle, työttömyyskassalle, pykälän 4 momentissa tarkoitettulle toimielimelle, kunnalle, kuntayhtymälle tai sairausvakuutusrahastolle tietyin edellytyksin. Pykälän 8 momentti vastaa valtion eläkelain 17 b §:n 8 momenttiin tehtyjä muutoksia.

6 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lakitekkinen muutos. Kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaki (202/1964) muuttui vuonna 2003 kunnalliseksi eläkelaiaksi.

Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Valtion eläkejärjestelmästä on poistettu eläkeasiamies. Myöskään kirkon eläkejärjestelmässä eläkeasiamiestä ei voida enää pitää tarpeellisenä.

Pykälän 3 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtion eläkejärjestelmän mukaisesti varhaiseläkelautakunnan sijasta kirkon keskusrahastossa toimisi työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta. Varhaiseläkkeiden myöntäminen on vähentynyt, koska yksilöllinen varhaiseläke on pääsääntöisesti poistunut eläkelainsäädännöstä vuoden 2004 alusta alkaen. Oikeus yksilölliseen varhaiseläkkeeseen on pääsääntöisesti enää ennen vuotta 1944 syntyneillä. Sen sijaan ammatillista kuntoutusta koskevien säännösmuutosten johdosta ammatillisen kuntoutuksen merkityksen työelämässä voidaan olettaa kasvavan. Neuvottelukunnan tehtävänä olisi työkyvyn arvioinnin ja kuntoutuskysymysten soveltamiskäytännön ohjaus ja seuranta.

6 a §. Pykälässä säädetään viimeistä eläkelaitosta koskevasta järjestelystä. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 kohta, jossa säädettäisiin siitä, että palkattomien etuuksien perusteella karttuneen eläkkeen myöntää se eläkelaitos, joka viimeisenä eläkelaitoksena ratkaisee eläkehakemuksen. Pykälä vastaa valtion eläkelain 3 a §:n 1 momenttiin tehtyjä muutoksia.

6 b §. Pykälän 1 momentissa säädetään kustannusten selvittämisestä niissä tilanteissa, joissa kirkon keskusrahasto on viimeisenä eläkelaitoksena maksanut eläkettä eläketurvakeskuksen, kunnallisen eläkelaitoksen, valtiokonttorin tai Kansaeläkelaitoksen puolesta.

Pykälän 2 momentissa säädetään kustannusten selvittämisestä silloin, kun 6 a §:n 2 momentissa tarkoitettu eläkelaitos on viimeisenä laitoksena maksanut eläkettä kirkon keskusrahaston puolesta. Säännösten selkiyttämiseksi momentit ehdotetaan yhdistettäväksi. Säännös vastaa valtion eläkelain 16 b §:ään tehtyjä muutoksia.

7 §. Pykälässä säädetään muutoksenhausta. Pykälän 1 momentin viittaus eläkeasiamiehen poistettaisiin. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi kirkon keskusrahastolle oikeus valittaa valtion eläkelautakunnan päätöksestä vakuutusosoikeuteen. Vastaava valitusoikeus on valtiokonttorilla.

Pykälän 2 momentin viittaus eläkeasiamiehen ehdotetaan poistettavaksi.

8 §. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että tämän lain mukaista eläketurvaa varten jokaisen tämän lain 1 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettujen työnantajan on maksettava kirkkolain 22 luvun 8 §:n 2 kohdassa säädetty eläkemaksu. Työnantajan eläkemaksua maksetaan vain kirkon eläkelain soveltamisalan piiriin kuuluvista henkilöistä. Lisäksi työnantajan on maksettava edellä mainitun kirkkolain säännöksen 4 kohdassa säädetyt työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuusuudet kirkolliskokouksen vahvistamien perusteiden mukaan.

8 a §. Pykälän 1 momentissa tarkennettaisiin työntekijän eläkemaksun maksuvelvollisuus. Säännöksen mukaan lain soveltamisalan piiriin kuuluvan työntekijän on maksettava eläkemaksu. Lain soveltamispiiriin kuuluvat kaikki kirkon eläkelain 1 §:n 1, 3 ja 5 momentissa tarkoitettujen palvelussuhteet.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännöksen mukaan työnantajan on pidätettävä eläkemaksu kaikesta työntekijän palkasta tai muusta vastikkeesta.

9 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska oikeudesta eläkkeeseen ja eläkkeen saamiseen säädetään lailla eikä kirkon keskusrahasto voi määrätä pykälässä mainituissa tapauksissa, onko ja kuinka paljon eläkkeensaajan eläkkeestä pidätettävä.

10 §. Pykälässä säädetään kirkon keskusrahaston sekä tämän lain mukaisen muutoksenhakuimen tiedoksisaantioikeudesta. Pykälän nykyinen 2 momentti ehdotetaan siirrettäväksi 3 momentiksi. Pykälän 2 momentiksi ehdotetaan uutta säännöstä siitä, että

kirkon keskusrahastolla olisi salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada tietoja eläkkeen laskemista varten valtion eläkelain 6 §:n 1 momentissa ja 5 a §:n 4 momentissa tarkoitettujen etuuksien myöntäjiltä. Säännös vastaa valtion eläkelain 26 §:ään tehtyjä muutoksia.

10 a §. Pykälän 2 momentissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen saajan ilmoitusvelvollisuudesta. Säännöstä täsmennettäisiin siten, että työkyvyttömyyseläkkeen saajan on ilmoitettava ryhtymisestäään ansiotyöhön. Pykälä vastaa valtion eläkelain 26 a §:n 2 momenttiin tehtyjä muutoksia.

1.2. Kirkon perhe-eläkelaki

1 §. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä mainittujen työnantajien nimiä tarkistettaisiin. Säännöksessä äemmin mainitut seurakuntainliitot ovat harvinaisia. Seurakuntien pääyhteistyömuoto on seurakuntayhtymä. Tämä ehdotetaan otettavaksi huomioon momentin sanamuodossa.

Pykälän uudeksi 5 momentiksi ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan sellainen henkilö, joka on tehnyt kirkon eläkelain 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun työnantajatahon kanssa toimeksianto- tai konsulttisopimuksen, kuuluisi kirkon perhe-eläkelain piiriin. Kirkon perhe-eläkelain piiriin ei kuitenkaan kuulu henkilö, joka toimii yrittäjänä taikka harjoittaa toimintaa yhtiön tai muun yhteisön lukuun. Yrittäjien eläkelain piiriin kuulumisen ratkaistaisiin edelleen yrittäjien eläkelain mukaan. Kirkon perhe-eläkelain piiriin kuuluisi myös kirkon eläkelain 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun työnantajan luottamushenkilö.

3 §. Pykälän 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykäläviittaukset kirkon eläkelakiin poistettaisiin. Pykäläviittaukset eivät ole kirkon eläkelain muutoksen jälkeen tarpeellisia.

6 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana. Pykälän sisältämä säännös tulee

sovellettavaksi valtion perhe-eläkelain kautta.

2. Voimaantulo

Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Voimaantulosäännöksen 2 momentin mukaan lakia sovellettaisiin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu lain tultua voimaan. Eläkkeen määräytymiseen ajalta ennen 1.1.2005 sovellettaisiin tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä. Niiden mukaan arvioitaisiin muun muassa palveluksen alkaminen, päättymisen, yhdenjaksoisuuden ja eläkkeen määräytyminen alle kuukauden tai alle vähimmäismäärän jääneistä palveluksista. Kuitenkin niissä eläkemuodoissa, joissa eläkkeen määrään vaikuttaa myös tulevan ajan eläkkeen osuus, lainmuutoksia sovellettaisiin vasta vuoden 2006 alusta lukien. Näin ollen työkyvyttömyys-, työtömyys- ja osa-aika-eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu vuonna 2005, sovelletaan vielä nykyisin voimassa olevia säännöksiä.

Voimaantulosäännöksen 3 momentissa ehdotetaan, että tämän lain 6 a §:ssä säädettyä viimeisen eläkelaitoksen periaatetta ei sovelleta, jos eläkettä määrättäessä yksityisten alojen eläkelaitos soveltaa nykyisiä säännöksiä ja julkisten alojen eläkelaitos vuoden 2005 alusta voimaantulevia säännöksiä tai päinvastoin. Viimeisen eläkelaitoksen periaatteen soveltaminen näissä tapauksissa aiheuttaisi tietojärjestelmiin suuria muutoksia, joiden toteuttaminen verrattain harvalukuisten tapausten vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista. Säännös vastaa valtion eläkelakiin tehtyjä muutoksia.

Laki evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelain muuttamisesta ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/1966) 4 a, 4 b, 5 a, 5 b ja 9 §,

sellaisina kuin ne ovat, 4 a § laissa 1675/1993, 4 b ja 5 b § laissa 1233/1999, 5 a § laissa 564/1989 ja 9 § laissa 1190/2003,

muutetaan 1, 1 a, 2—4, 5, 5 c ja 5 d §, 5 e §:n 2, 3 ja 7 momentti, 6 §, 6 a §:n 1 momentti, 6 b §, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 8 a §:n 1 ja 2 momentti, 10 §:n 2 momentti ja 10 a §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 § laeissa 564/1989 ja 1372/1997 sekä mainituissa laeissa 1233/1999 ja 1190/2003, 1 a § kolmessa viimeksi mainitussa laissa, 2 § ja 8 a §:n 1 momentti mainitussa laissa 1675/1993, 3 § osaksi mainitussa laissa 1372/1997, 4, 5 c ja 5 d §, 5 e §:n 2, 3 ja 7 momentti, 6 a §:n 1 momentti, 6 b §, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 8 a §:n 2 momentti, 10 §:n 2 momentti ja 10 a §:n 2 momentti mainitussa laissa 1190/2003, 5 § laissa 337/1976 ja mainitussa laissa 1372/1997, 6 § osaksi laeissa 1042/1973 ja 997/1993 sekä 7 §:n 1 momentti laissa 181/2004, sekä

lisätään 5 e §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1190/2003, uusi 7 momentti, jolloin muutettu 7 momentti siirtyy 8 momentiksi, ja 10 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Virka- tai työsuhteessa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan, seurakuntayhtymään tai muuhun seurakuntien yhteenliittymään olevalla on, jollei tästä laista muuta johdu, oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen sekä kuntoutusetuuksiin soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- ja työsuhteessa valtioon olevalla.

Yhdistys, muu yhtymä, säätiö tai laitos voi kirkon keskusrahaston kanssa sopia, että sen palveluksessa olevaan pappiin tai lehtoriin, jolla tuomiokapituli on antanut oikeuden toimia pappina tai lehtorina sen palveluksessa, tai diakonissaan, joka hoitaa opetustehtävää päätoimenaan diakonissalaitoksessa, sovelletaan tämän lain säännöksiä. Samoin voidaan kirkon keskusrahaston kanssa sopia, millä ehdoilla tätä lakia sovelletaan henkilöön, joka on kirkkojenvälisen tai vastaavan

järjestön palveluksessa tai työssä ulkosuomalaisten keskuudessa muun evankelis-luterilaisen kirkon tai sen seurakunnan palveluksessa taikka toimii tai on vähintään kahdeksan vuotta toiminut lähetystyössä ulkomailla.

Tämä laki ei koske palvelussuhdetta ajalta ennen sitä seuraavaa kalenterikuukautta, jona työntekijä täyttää 18 vuotta, eikä palvelussuhdetta sen kalenterikuukauden jälkeen, jona työntekijä täyttää 68 vuotta, eikä työntekijää, jonka palvelussuhteeseen perustuvasta eläketurvasta säädetään erikseen.

Eläketurvan piiriin kuuluu myös se, joka toimimatta yrittäjänä on tehnyt 1 momentissa tarkoitetun työnantajan kanssa toimeksiantotai konsulttisopimuksen tai vastaavan muun järjestelyn ja jonka toimintaa ei harjoiteta yhtiön tai muun yhteisön nimissä. Eläketurvan piiriin kuuluu myös 1 momentissa tarkoitetun työnantajan luottamushenkilö.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, sovelletaanko

edunsaajaan tätä lakia, asian ratkaisee työnantajan tai edunsaajan hakemuksesta kirkon keskusrahasto. Kirkon keskusrahasto ratkaisee asian myös tilanteessa, jossa voidaan epäillä, että kysymyksessä on eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertäminen. Päätökseen saa hakea muutosta niin kuin 7 §:ssä säädetään.

1 a §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *virka- tai työsuhteella* tämän lain soveltamisalaan kuuluvaa palvelusta ja luottamustoimintaa sekä toimeksianto- tai konsulttisuhteita ja vastaavaa muuta järjestelyä;
- 2) *työntekijällä* ja *edunsaajalla* niitä, joihin tätä lakia sovelletaan; ja
- 3) *työnantajalla* 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja työnantajaa ja sellaisia mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettuja yhteisöjä, jotka ovat tehneet mainitussa momentissa tarkoitetun sopimuksen kirkon keskusrahaston kanssa.

2 §

Jos edunsaaja on saanut valtion eläkelain (280/1966) 8 §:n 6 momentissa (679/2004) tarkoitetun lainsäädännön tai eläkesäännön nojalla myönnetyn vanhuuseläkkeen, joka ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 on määrätty tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen valtion eläkelain 10 §:n 2 momentin nojalla tai sitä vastaavan valtion eläkelain 8 §:n 6 momentissa tarkoitetun muun lain säännöksiä tai eläkesäännön määräyksiä soveltaen, hänellä on palveluksen päätyttyä oikeus myös tämän lain mukaiseen vanhuuseläkkeeseen riippumatta siitä, onko hän saavuttanut eläkeikänsä.

3 §

Virka- tai työsuhteen katsotaan jatkuvan yhdenjaksoisena silloinkin, kun edunsaaja siirtyy 1 §:ssä tarkoitettusta palveluksesta toiseen mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun palvelukseen, jos siirtyminen on tapahtunut välittömästi.

Jos työntekijä on samanaikaisesti kahdessa tai useammassa saman työnantajan palveluksessa, hänen katsotaan eläkettä määrättäessä olevan vain yhdessä palveluksessa. Samaksi työnantajaksi katsotaan samassa seurakuntayhtymässä tai muussa seurakuntien yhteen-

liittymässä olevat seurakunnat.

Jos työntekijä on kahdessa tai useammassa palveluksessa ja hän päättää niistä jonkun tai jotkut jäädäkseen vanhuuseläkkeelle, hänelle myönnetään valtion eläkelain 8 §:n 1 momentin estämättä vanhuuseläkkeenä myös vanhuuseläkkeen alkamiseen mennessä jatkuvasta palveluksesta maksetuista työansioista karttunut eläke. Vanhuuseläkkeen alkamisen jälkeen maksetuista työansioista on oikeus eläkkeeseen aikaisintaan 68 vuoden täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta.

4 §

Kirkon keskusrahasto saa erityisistä syistä määrätä, että eläkejaksi luetaan kokonaan tai osaksi aika 23 ikävuoden täyttämisen jälkeen muussakin kuin 1 §:ssä tarkoitettua palveluksessa. Tämä ei kuitenkaan koske palvelusta 31 päivän joulukuuta 2004 jälkeiseltä ajalta.

5 §

Eläkkeen perusteena olevaa palkkaa laskettaessa työansioina ei pidetä kokouspalkkioita. Luontoisedut otetaan huomioon työntekijän ennakonpidätyksessä määrätyn arvon mukaan mutta enintään verohallituksen vahvistamien perusteiden mukaan. Asunnon pinta-alasta otetaan huomioon enintään 150 neliometriä.

Luottamushenkilölle karttuu eläkettä jokaiselta kalenterivuodelta niistä ansionmenetyksen korvauksista ja määräajalta maksetuista erillisistä palkkioista, joita 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu työnantaja on hänelle kunakin kalenterivuonna maksanut.

5 c §

Jos edunsaajalla on oikeus saada tapaturmavakuutuslain (608/1948) säännöksiin perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, liikennevakuutuslain (279/1959) nojalla myönnettyä omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta taikka sotilasvammalakiin (404/1948) perustuvaa elinkorkoa, tämän lain mukainen eläke voidaan sen estämättä, mitä valtion eläkelain 12 §:ssä säädetään, suorittaa täysimääräisenä, kunnes päivärahan, tapaturmaeläkkeen, korvauksen tai elinkoron määrä on lopullisesti ratkaistu. Edunsaajan

oikeus päivärahaan, tapaturmaeläkkeeseen, korvaukseen ja elinkorkoon siirtyy kirkon keskusrahastolle eläkkeestä edellä tarkoitettujen suoritusten johdosta vähennettävää määrää vastaavalta osalta.

5 d §

Jos edunsaaja on alaikäinen taikka jos hän sairauden tai muun synn takia ei pysty itse hakemaan eläkettä ja jollei hänellä ole huoltajaa tai tätä tarkoitusta varten määrättyä edunvalvojaa, kirkon keskusrahaston hyväksymä edunsaajan lähiomainen tai muu edunsaajasta pääasiallisesti huolehtiva henkilö voi käyttää edunsaajan puhevaltaa tämän lain mukaista eläkettä koskevassa asiassa.

5 e §

Jos edunsaaja on saanut työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai koulutuspäivärahaa taikka julkisesta työvoimapaalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaista koulutustukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään eläkettä takautuvasti, kirkon keskusrahaston on työttömyyskassan tai Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua työttömyyspäivärahan, työmarkkinatuen, koulutustuen tai koulutuspäivärahan määrää.

Jos edunsaaja on väliaikaisesti saanut Kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain (347/1956) 45 §:n 2 momentin mukaan samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään tämän lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun valituksen johdosta eläkettä takautuvasti, kirkon keskusrahaston on suoritettava takautuva eläke Kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa Kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman eläkkeen määrää. Samoin voidaan menetellä, jos kirkon keskusrahasto jatkaa 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun valituksen johdosta myönnettyä kuntoutustukea takautuvasti taikka jos edunsaaja on saanut kansaneläkelain mukaista eläkettä samalta ajalta, jolta kirkon keskusrahasto 7 b §:n 3 momentin mukaisesti oikaisee aikaisemman päätöksen tai muutoin tarkistaa myönnetyn eläkkeen määrän tai oikaisupäätöksen jälkeen myöntää kuntoutustuelle jat-

koa takautuvasti.

Jos edunsaajalle myönnetään vanhuuseläke takautuvasti samalle ajalle, jolta hän on saanut sairausvakuutuslain (364/1963) mukaista päivärahaa, eläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksetun päivärahan määrää.

Eläke maksetaan 1—7 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa työnantajalle, työttömyyskassalle, Kansaneläkelaitokselle, 4 momentissa tarkoitettulle toimielimelle, kunnalle, kuntayhtymälle tai sairausvakuutusrahastolle, jos eläkkeen maksamista koskeva ilmoitus on tehty kirkon keskusrahastolle vähintään kaksi viikkoa ennen eläkkeen maksupäivää.

6 §

Eläketurvasta huolehtii kirkon keskusrahasto. Kirkkohallitus keskusrahaston hallituksena voi kuitenkin sopia valtion eläkelain tai kunnallisen eläkelain (549/2003) mukaisesta eläketurvasta huolehtivan viranomaisen tai laitoksen taikka Eläketurvakeskuksen kanssa siitä, että tämä korvausta vastaan ottaa huolehtiakseen tässä laissa tarkoitettujen eläkkeiden maksamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä virka- ja työsuhteiden rekisteröinnistä eläketurvan toimeenpanoa varten.

Kirkon keskusrahastossa toimii työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta, jonka kirkkohallitus nimittää. Neuvottelukunnan tehtävänä on työkyvyn arvioinnin ja kuntoutuskysymysten soveltamiskäytännön ohjaus ja seuranta. Neuvottelukunnasta annetaan tarkemmat määräykset kirkkohallituksen vahvistamassa ohjesäännössä.

6 a §

Jos edunsaaja on ollut sekä tämän lain että valtion eläkelain, kunnallisen eläkelain, Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) (*julkisten alojen eläkelait*) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 1, 2 tai 10—13 kohdassa mainitun lain (*yksityisten alojen eläkelait*) mukaisen eläketurvan piirissä ja jos hän eläketapahtumahetkellä tai viimeksi ennen eläketapahtumaa oli tämän lain piiriin kuuluvassa palveluksessa, kirkon keskusrahasto viimeisenä eläkelaitoksena:

1) antaa kirkon keskusrahaston omasta päätöksestä ja muiden julkisten alojen eläkeläkin mukaisesta eläketurvasta ja vastaavasta perhe-eläketurvasta huolehtivien eläkelaitosten (*julkisten alojen eläkelaitos*) päätöksistä sekä yksityisten alojen eläkeläkin mukaisesta eläketurvasta ja vastaavasta perhe-eläketurvasta huolehtivien työntekijäin eläkelain 10 d §:n 1 momentissa tarkoitetun eläkelaitoksen (*yksityisten alojen eläkelaitos*) päätöksistä päätösyhdistelmän;

2) hoitaa päätösyhdistelmän mukaisten eläkkeiden maksamisen ja eläkkeisiin liittyvät eläkelaitoksen muut tehtävät; sekä

3) käsittelee ja ratkaisee valtion eläkelain 6 §:n 1 momentissa mainitun etuuden perusteella karttuneen eläkkeen.

6 b §

Jos kirkon keskusrahasto on 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut yksityisten alojen eläkelain, valtion eläkelain, kunnallisen eläkelain tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n mukaista eläkettä tai perhe-eläkettä taikka jos tämän lain 6 a §:n 2 momentissa tarkoitettu eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, kirkon keskusrahasto selvittää eläkelaitosten väliset kustannukset sekä perii eläkelaitokselta tai hyvittää eläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan suorittaa myös ennakkoa. Eläkekustannukset peritään ja hyvitetään siten kuin Eläketurvakeskus, Valtiokonttori, kunnallinen eläkelaitos, Kansaneläkelaitos ja kirkon keskusrahasto asiasta erikseen tarkemmin sopivat.

7 §

Kirkon keskusrahaston eläkeasiassa tai ammatillista kuntoutusta koskevassa asiassa antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla valtion eläkelautakuntaan. Päätökseen, jolla on kieltäydytty antamasta valtion eläkelain 22 §:ssä tarkoitettu ennakkotieto taikka joka koskee valtion eläkelain 18 b §:n 4 momentissa tarkoitetun kuntoutuksen sisältöä tai 18 e §:ssä tarkoitettua kuntoutusavustusta, ei saa hakea muutosta valittamalla. Eläkelautakunnan päätökseen haetaan muu-

tosta valittamalla vakuutusoikeuteen. Valitusoikeus on etuuden hakijalla ja saajalla. Valitusoikeus valtion eläkelautakunnan päätöksestä vakuutusoikeuteen on myös kirkon keskusrahastolla. Vakuutusoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Kirkon keskusrahaston ja valtion eläkelautakunnan päätös saadaan antaa tiedoksi asianomaiselle lähettämällä se hänelle postitse. Jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä, valittajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on hänen ilmoittamallaan osoitteella varustettuna annettu postin kuljettavaksi.

8 §

Tämän lain mukaista eläketurvaa varten jokaisen työnantajan on maksettava kirkon keskusrahastolle kirkkolain (1054/1993) 22 luvun 8 §:n 2 kohdassa säädetty eläkemaksu. Lisäksi työnantajan on maksettava kirkkolain 22 luvun 8 §:n 4 kohdassa säädetty työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuudet.

8 a §

Työntekijän on maksettava kirkon keskusrahastolle työntekijän eläkemaksu, joka on työntekijäin eläkelain (395/1961) 12 b §:n 1 momentissa säädetyn eläkemaksuprosentin suuruinen osa mainitun pykälän 2 momentissa säädetystä työntekijän ansiosta.

Työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä työntekijän eläkemaksun palvelukseensa olevan palkasta tai muusta tälle suoritettavasta vastikkeesta ja tilittää sen kirkon keskusrahastolle kirkon keskusrahaston määrämällä tavalla.

10 §

Kirkon keskusrahastolla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä lisäksi oikeus saada eläkkeen laskemista varten tiedot edunsaajille myönnetyistä valtion eläkelain 5 a §:n 4 momentissa ja 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuista etuuksista näiden etuuksien myöntäjiltä. Tiedot on annettava kirkon keskusrahast-

tolle sen määrämällä tavalla kultakin kalenterivuodelta seuraavan vuoden toukokuun loppuun tai muuhun kirkon keskusrahaston kanssa sovittuun ajankohtaan mennessä.

Kirkon keskusrahastolla ja muutoksenhakuelimellä on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot maksutta. Terveystieteiden ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulla ammattihenkilöllä on kuitenkin oikeus saada 1 momentin 2 kohdassa säädetyn tietojenantovelvollisuuden perusteella antamastaan lausunnosta kohtuullinen palkkio.

10 a §

Työkyvyttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan kirkon keskusrahastolle työkykynsä palautumisesta, ryhtymisestä ansiotyöhön ja kuntoutuksen keskeyttämisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____

kuuta 200 .

Tätä lakia sovelletaan eläkkeeseen, jos eläketapahtuma on sattunut lain tultua voimaan. Eläkkeen määräytymiseen ajalta ennen tämän lain voimaantuloa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sellaiseen työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen, jonka eläketapahtuma on vuonna 2005, sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Sen estämättä, mitä 6 a §:ssä säädetään, viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei sovelleta, jos toinen viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn piiriin kuuluvista eläkelaitoksista soveltaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita ja toinen vuoden 2005 alusta voimaan tulleita säännöksiä eivätkä eläkelaitokset sovi viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn soveltamisesta.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2.

Laki**evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 10 päivänä huhtikuuta 1970 annetun evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelain (258/1970) 6 §, sellaisena kuin se on laissa 523/1990,
muutetaan 1 §:n 1 momentti ja 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 2 momentti laissa 1191/2003, sekä
lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1317/1995 ja mainitussa laissa 1191/2003, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Virka- tai työsuhteessa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan, seurakuntayhtymään tai muuhun seurakuntien yhteenliittymään olleen kuoltua suoritetaan perhe-eläkettä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Eläketurvan piiriin kuuluu myös se, joka toimimatta yrittäjänä on tehnyt evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/1966) 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun työnantajan kanssa toimeksianto- tai konsulttisopimuksen tai vastaavan muun järjestelyn ja jonka toimin-

taa ei harjoiteta yhtiön tai muun yhteisön nimissä. Eläketurvan piiriin kuuluu myös mainitussa lainkohdassa tarkoitetun työnantajan luottamushenkilö.

3 §

Perhe-eläkettä koskee soveltuvin osin myös, mitä evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Helsingissä 29 päivänä lokakuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Liisa Hyssälä*

1.

Laki**evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/1966) 4 a, 4 b, 5 a, 5 b ja 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 4 a § laissa 1675/1993, 4 b ja 5 b § laissa 1233/1999, 5 a § laissa 564/1989 ja 9 § laissa 1190/2003,
muutetaan 1, 1 a, 2—4, 5, 5 c ja 5 d §, 5 e §:n 2, 3 ja 7 momentti, 6 §, 6 a §:n 1 momentti, 6 b §, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 8 a §:n 1 ja 2 momentti, 10 §:n 2 momentti ja 10 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 § laeissa 564/1989 ja 1372/1997 sekä mainituissa laeissa 1233/1999 ja 1190/2003, 1 a § kolmessa viimeksi mainitussa laissa, 2 § ja 8 a §:n 1 momentti mainitussa laissa 1675/1993, 3 § osaksi mainitussa laissa 1372/1997, 4, 5 c ja 5 d §, 5 e §:n 2, 3 ja 7 momentti, 6 a §:n 1 momentti, 6 b §, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 8 a §:n 2 momentti, 10 §:n 2 momentti ja 10 a §:n 2 momentti mainitussa laissa 1190/2003, 5 § laissa 337/1976 ja mainitussa laissa 1372/1997, 6 § osaksi laeissa 1042/1973 ja 997/1993 sekä 7 §:n 1 momentti laissa 181/2004, sekä
lisätään 5 e §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1190/2003, uusi 7 momentti, jolloin muutettu 7 momentti siirtyy 8 momentiksi, ja 10 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Virka- tai työsuhteessa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan, seurakuntaliittoon tai muuhun seurakuntain yhtymään olevalla henkilöllä on, mikäli tästä laista ei muuta johdu, oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aika-eläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun henkilöön ei kuitenkaan sovelleta kuukautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämisestä annettua lakia.

Yhdistys, muu yhtymä, säätiö tai laitos voi kirkon keskusrahaston kanssa sopia, että sen palveluksessa olevaan pappiin tai lehtoriin, jolla tuomiokapituli on antanut oikeuden toimia pappina tai lehtorina sen palve-

Ehdotus

1 §

Virka- tai työsuhteessa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan, seurakuntayhtymään tai muuhun seurakuntien yhteenliittymään olevalla on, jollei tästä laista muuta johdu, oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aika-eläkkeeseen sekä kuntoutusetuuksiin soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- ja työsuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

Yhdistys, muu yhtymä, säätiö tai laitos voi kirkon keskusrahaston kanssa sopia, että sen palveluksessa olevaan pappiin tai lehtoriin, jolla tuomiokapituli on antanut oikeuden toimia pappina tai lehtorina sen palve-

luksessa, tai diakonissaan, joka hoitaa opetustehtävää päätoimenaan diakonissalaitoksessa, sovelletaan tämän lain säännöksiä. Samoin voidaan kirkon keskusrahaston kanssa sopia, millä ehdoilla tätä lakia sovelletaan henkilöön, joka on kirkkojenvälisen tai vastaavan järjestön palveluksessa tai työssä ulkosuomalaisten keskuudessa muun evankelis-luterilaisen kirkon tai sen seurakunnan palveluksessa taikka toimii tai on vähintään kahdeksan vuotta toiminut lähetystyössä ulkomailla.

Tämä laki ei koske viranhaltijaa tai työntekijää ennen sen vuoden alkamista, jona hän täyttää 14 vuotta, eikä viranhaltijaa tai työntekijää, jonka virka- tai työsuhteeseen perustuvasta eläketurvasta on säädetty erikseen.

1 a §

Tätä lakia sovelletaan myös niihin virka- ja työsuhteisiin, jotka eivät ole yhdenjaksoisesti jatkuneet vähintään kuukautta tai joista saatu ansio ei täytä valtion eläkelain (280/1966) 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa mainittua vähimmäismäärää.

Tulevaa aikaa ei liitetä tämän pykälän mukaan eläkeajaksi luettaviin palvelussuhteisiin. Jos edunsaajalla ei kuitenkaan ole oikeutta valtion eläkelain 5 b §:n 2 momentissa tarkoitettuun täysitehoiseen eläkkeeseen minkään työntekijän eläkelain

luksessa, tai diakonissaan, joka hoitaa opetustehtävää päätoimenaan diakonissalaitoksessa, sovelletaan tämän lain säännöksiä. Samoin voidaan kirkon keskusrahaston kanssa sopia, millä ehdoilla tätä lakia sovelletaan henkilöön, joka on kirkkojenvälisen tai vastaavan järjestön palveluksessa tai työssä ulkosuomalaisten keskuudessa muun evankelis-luterilaisen kirkon tai sen seurakunnan palveluksessa taikka toimii tai on vähintään kahdeksan vuotta toiminut lähetystyössä ulkomailla.

Tämä laki ei koske palvelussuhdetta ajalta ennen sitä seuraavaa kalenterikuukautta, jona työntekijä täyttää 18 vuotta, eikä palvelussuhdetta sen kalenterikuukauden jälkeen, jona työntekijä täyttää 68 vuotta, eikä työntekijää, jonka palvelussuhteeseen perustuvasta eläketurvasta säädetään erikseen.

Eläketurvan piiriin kuuluu myös se, joka toimimatta yrittäjänä on tehnyt 1 momentissa tarkoitettun työnantajan kanssa toimeksianto- tai konsulttisopimuksen tai vastaavan muun järjestelyn ja jonka toimintaa ei harjoiteta yhtiön tai muun yhteisön nimissä. Eläketurvan piiriin kuuluu myös 1 momentissa tarkoitettun työnantajan luottamushenkilö.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, sovelletaanko edunsaajaan tätä lakia, asian ratkaisee työnantajan tai edunsaajan hakemuksesta kirkon keskusrahasto. Kirkon keskusrahasto ratkaisee asian myös tilanteessa, jossa voidaan epäillä, että kysymyksessä on eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvollisuuden kiertäminen. Päätökseen saa hakea muutosta niin kuin 7 §:ssä säädetään.

1 a §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) **virka- tai työsuhteella** tämän lain soveltamisalaan kuuluvaa palvelusta ja luottamustointia sekä toimeksianto- tai konsulttisopimussuhdetta ja vastaavaa muuta järjestelyä;

2) **työntekijällä ja edunsaajalla** niitä, joihin tätä lakia sovelletaan; ja

3) **työnantajalla** 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja työnantaja ja sellaisia mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettuja yhteisöjä, jotka ovat tehneet mainitussa momentissa

(395/1961) 8 §:n 4 momentissa mainitun lain tai eläkesäännön mukaisen virka- tai työsuhteen tai yrittäjätoiminnan perusteella, tämän lain mukaista eläkettä määrättäessä otetaan huomioon tuleva aika. Tulevan ajan huomioon ottaminen edellyttää kuitenkin, että edunsaajan tämän pykälän mukaan eläkkeeseen oikeuttavista palvelussuhteista saamat ansiot ovat vähintään valtion eläkelain 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa mainittu rahamäärä kaksitoistakertaisena eläketapah- tumaa edeltävän 360 päivän ajalta. Tulevan ajan eläkepalkkana pidetään sanottujen 360 päivän ajalta tämän pykälän mukaan eläkkeeseen oikeuttavista palvelussuhteista saatuja työansioita valtion eläkelain 7 a §:n mukaisesti vähennettynä ja jaettuna 12:lla.

Ennen 1 päivänä tammikuuta 1987 päättyntä palvelusta ei lueta eläkeajaksi tässä pykälässä tarkoitettua palveluksesta määrättävää eläkettä varten.

2 §

Jos edunsaaja, *jolla on eläkeaikaa vähintään yksi kuukausi*, on saanut valtion eläkelain 8 §:n 5 momentissa (1528/93) mainittujen säännösten nojalla myönnetyn vanhuuseläkkeen, jonka määrä on laskettu valtion eläkelain 10 §:n 2 momenttia, tai sitä vastaavien valtion eläkelain 8 §:n 5 momentissa mainittujen muiden lakien säännöksiä tai eläkesääntöjen määräyksiä soveltaen, hänellä on palveluksen päätyttyä oikeus myös tämän lain mukaiseen vanhuuseläkkeeseen riippumatta siitä, onko hän saavuttanut eläkeikänsä.

3 §

Virka- tai työsuhteen katsotaan jatkuvan yhdenjaksoisena silloinkin, kun edunsaaja siirtyy 1 §:ssä tarkoitettua palveluksesta toiseen mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun palvelukseen, jos siirtyminen on tapahtunut välittömästi.

Jos *viranhaltija tai* työntekijä on saman aikaisesti kahdessa tai useammassa saman työnantajan palveluksessa, katsotaan hänen eläkettä määrättäessä olevan vain yhdessä palveluksessa. Samaksi työnantajaksi katsotaan myös osittaisessa yhteistaloudessa olevat seurakunnat. Jos edunsaaja on saman-

Ehdotus

sa tarkoitettun sopimuksen kirkon keskusrahaston kanssa.

2 §

Jos edunsaaja on saanut valtion eläkelain (280/1966) 8 §:n 6 momentissa (679/2004) tarkoitettun lainsäädännön tai eläkesäännön nojalla myönnetyn vanhuuseläkkeen, *joka ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 on määrätty tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen* valtion eläkelain 10 §:n 2 momentin nojalla tai sitä vastaavan valtion eläkelain 8 §:n 6 momentissa tarkoitettun muun lain säännöksiä tai eläkesäännön määräyksiä soveltaen, hänellä on palveluksen päätyttyä oikeus myös tämän lain mukaiseen vanhuuseläkkeeseen riippumatta siitä, onko hän saavuttanut eläkeikänsä.

3 §

Virka- tai työsuhteen katsotaan jatkuvan yhdenjaksoisena silloinkin, kun edunsaaja siirtyy 1 §:ssä tarkoitettua palveluksesta toiseen mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun palvelukseen, jos siirtyminen on tapahtunut välittömästi.

Jos työntekijä on samanaikaisesti kahdessa tai useammassa saman työnantajan palveluksessa, hänen katsotaan eläkettä määrättäessä olevan vain yhdessä palveluksessa. Samaksi työnantajaksi katsotaan samassa seurakuntayhtymässä tai muussa seurakuntien yhteenliittymässä olevat seurakun-

aikaisesti kahden tai useamman työnantajan palveluksessa, hänellä on oikeus eläkkeeseen niistä erikseen.

nat.

*Jos työntekijä on kahdessa tai useammas-
sa palveluksessa ja hän päättää niistä jon-
kun tai jotkut jäädäkseen vanhuuseläkkeel-
le, hänelle myönnetään valtion eläkelain
8 §:n 1 momentin estämättä vanhuuseläk-
keenä myös vanhuuseläkkeen alkamiseen
mennessä jatkuvasta palveluksesta makse-
tuista työansioista karttunut eläke. Van-
huuseläkkeen alkamisen jälkeen maksetuis-
ta työansioista on oikeus eläkkeeseen aikai-
sintaan 68 vuoden täyttämistä seuraavan
kalenterikuukauden alusta.*

4 §

Kirkon keskusrahastolla on valta erityisis-
tä syistä määrätä, että eläkeajaksi luetaan
kokonaan tai osaksi aika 23 ikävuoden täyt-
tämisen jälkeen muussakin kuin 1 §:ssä
mainitussa palveluksessa.

4 §

Kirkon keskusrahasto *saa* erityisistä syis-
tä määrätä, että eläkeajaksi luetaan koko-
naan tai osaksi aika 23 ikävuoden täyttämi-
sen jälkeen muussakin kuin 1 §:ssä tarkoite-
tussa palveluksessa. *Tämä ei kuitenkaan
koske palvelusta 31 päivän joulukuuta 2004
jälkeiseltä ajalta.*

4 a §

*Sen estämättä, mitä virka- tai työsuhtees-
ta muutoin johtuu, tätä lakia sovellettaessa
katsotaan palvelus alkaneeksi silloin, kun
viranhaltija on ryhtynyt hoitamaan virkaan-
sa tai työntekijä suorittamaan työtänsä. Jos
kuukauden ensimmäinen päivä on sunnun-
tai-, pyhä- tai juhlapäivä taikka muu va-
paapäivä eikä viranhaltija sen vuoksi ole
voinut ryhtyä hoitamaan virkaansa tai työn-
tekijä suorittamaan työtänsä sanottuna päi-
vänä, katsotaan palvelus tästä huolimatta
alkaneeksi kuukauden ensimmäisenä päivä-
nä. Vastaavasti katsotaan palveluksen päät-
tyneen sen päivän lopussa, jolta sen perus-
teella viimeksi maksettiin palkkaa ennen
palveluksen katkeamista, työkyvyttömyyden
tai yksilöllisen varhaiseläkkeen alkamista
tai osa aikatyöhön siirtymistä.*

4 a §

(kumotaan)

4 b §

*Eläkeajasta vähennetään vähintään yhden
kuukauden yhdenjaksoisena jatkunut palka-
ton keskeytysaika, jonka aikana edunsaaja
on ollut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 no-*

4 b §

(kumotaan)

mentissa tarkoitetun tai vastaavan ulkoma isen eläketurvan piiriin kuuluvassa työssä.

5 §

Eläkkeen perusteena olevaa palkkaa laskettaessa ei työansioina pidetä kokouspalkkioita. Luontoiseduista otetaan huomioon vain vapaa asunto lämpöineen sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Eläkkeen määrä lasketaan kutakin eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusajan kuukautta kohti. Vajaalta kuukaudelta eläke lasketaan kutakin eläkkeeseen oikeuttavaa päivää kohti kuukauden kolmaskymmenesosina.

5 a §

Kirkkohallitus antaa tarvittaessa tarkemat määräykset siitä, milloin palvelusta pidetään valtion eläkelain 9 d §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavoin kokoaika isena, miten valtion eläkelain 9 d §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun osa-aikatyön ansiotaso todetaan ja miten sen kehittymistä seurataan.

5 b §

Tässä laissa tarkoitetulle edunsaajalle myönnetään kuntoutusetuuksia soveltuvin osin valtion eläkelain mukaan.

5 c §

Jos edunsaajalla on oikeus saada työntekijäin eläkelain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua päivärahaa, tapaturmaeläkettä, korvausta, ansionmenetykskorvausta tai elinkorkoa, voidaan tämän lain mukainen eläke sen estämättä, mitä valtion eläkelain 11 ja 12 §:ssä säädetään, suorittaa ottamatta huomioon sanottua etuutta, kunnes sen määrä on lopullisesti ratkaistu. Edunsaajan oikeus sanottuun etuuteen siirtyy kirkon keskusrahastolle siltä osin kuin etuus olisi yhteensovituksessa vähentänyt eläkettä.

5 §

Eläkkeen perusteena olevaa palkkaa laskettaessa työansioina ei pidetä kokouspalkkioita. *Luontoisedut otetaan huomioon työntekijän ennakonpidätyksessä määrätyn arvon mukaan mutta enintään verohallituksen vahvistamien perusteiden mukaan. Asunnon pinta-alasta otetaan huomioon enintään 150 neliometriä.*

Luottamushenkilölle karttuu eläkettä jokaiselta kalenterivuodelta niistä ansionmenetyksen korvauksista ja määräajalta maksetuista erillisistä palkkioista, joita 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu työnantaja on hänelle kunakin kalenterivuonna maksanut.

5 a §

(kumotaan)

5 b §

(kumotaan)

5 c §

Jos edunsaajalla on oikeus saada tapaturmavakuutuslain (608/1948) säännöksiin perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, liikennevakuutuslain (279/1959) nojalla myönnettyä omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta taikka sotilasvammalakiin (404/1948) perustuvaa elinkorkoa, tämän lain mukainen eläke voidaan sen estämättä, mitä valtion eläkelain 12 §:ssä säädetään, suorittaa täysimääräisenä, kunnes päivärahan, tapaturmaeläkkeen, korvauksen tai elinkoron määrä on lopullisesti ratkaistu. Edunsaajan oikeus päivärahaan, tapaturmaeläkkeeseen, korvaukseen ja elinkorkoon siirtyy kirkon keskusrahastolle eläkkeestä edellä tarkoitettujen suoritusten joh-

5 d §

Jos edunsaaja on alaikäinen taikka jos hän sairauden tai muun syyn takia ei pysty itse hakemaan eläkettä ja jollei hänellä ole huoltajaa tai tätä tarkoitusta varten määrättyä uskottua miestä, voi kirkon keskusrahaston hyväksymä edunsaajan lähiomainen tai muu hänestä pääasiallisesti huolehtiva henkilö *edunvalvojana* käyttää edunsaajan puhevaltaa tämän lain mukaista eläkettä koskevassa asiassa.

5 e §

Jos edunsaaja on saanut työttömyysturvain (1290/2002) mukaista työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) mukaista työmarkkinatukea taikka työvoimapolitiitisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaista koulutustukea tai työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (1402/1997) mukaista koulutuspäivärahaa samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään eläkettä takautuvasti, kirkon keskusrahaston on työttömyyskassan tai Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua työttömyyspäivärahan, työmarkkinatuen, koulutustuen tai koulutuspäivärahan määrää.

Jos edunsaaja on väliaikaisesti saanut Kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain (347/1956) 45 §:n 2 momentin mukaan samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun valituksen johdosta eläkettä takautuvasti, kirkon keskusrahaston on suoritettava takautuva eläke Kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa Kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman eläkkeen määrää. Samoin voidaan menetellä, jos edunsaaja on saanut kansaneläkelain mukaista eläkettä samalta ajalta, jolta kirkon keskusrahasto 7 b §:n 3 momentin mukaisesti oikaisee tai muutoin tarkistaa myönnetyn eläkkeen määrän.

5 d §

Jos edunsaaja on alaikäinen taikka jos hän sairauden tai muun syyn takia ei pysty itse hakemaan eläkettä ja jollei hänellä ole huoltajaa tai tätä tarkoitusta varten määrättyä *edunvalvojaa*, kirkon keskusrahaston hyväksymä edunsaajan lähiomainen tai muu *edunsaajasta* pääasiallisesti huolehtiva henkilö voi käyttää edunsaajan puhevaltaa tämän lain mukaista eläkettä koskevassa asiassa.

5 e §

Jos edunsaaja on saanut työttömyysturvain (1290/2002) mukaista työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai koulutuspäivärahaa taikka julkisesta työvoimapaalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaista koulutustukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään eläkettä takautuvasti, kirkon keskusrahaston on työttömyyskassan tai Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua työttömyyspäivärahan, työmarkkinatuen, koulutustuen tai koulutuspäivärahan määrää.

Jos edunsaaja on väliaikaisesti saanut Kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain (347/1956) 45 §:n 2 momentin mukaan samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään tämän lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun valituksen johdosta eläkettä takautuvasti, kirkon keskusrahaston on suoritettava takautuva eläke Kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa Kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman eläkkeen määrää. Samoin voidaan menetellä, jos kirkon keskusrahasto jatkaa 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun valituksen johdosta myönnettyä kuntoutustukea takautuvasti taikka jos edunsaaja on saanut kansaneläkelain mukaista eläkettä samalta ajalta, jolta kirkon keskusrahasto 7 b §:n 3 momentin mukaisesti oikaisee aikaisemman päätöksen

tai muutoin tarkistaa myönnetyn eläkkeen määrän tai oikaisupäätöksen jälkeen myöntää kuntoutustuelle jatkoa takautuvasti.

Eläke maksetaan 1—6 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa työnantajalle, työttömyyskassalle, Kansaneläkelaitokselle, 4 momentissa tarkoitettulle toimielimelle tai kunnalle tai kuntayhtymälle, *kuitenkin vain sillä edellytyksellä*, että eläkkeen maksamista koskeva ilmoitus on tehty kirkon keskusrahastolle vähintään kaksi viikkoa ennen eläkkeen maksupäivää.

6 §

Eläketurvasta huolehtii kirkon keskusrahasto. Kirkkohallitus keskusrahaston hallituksena voi kuitenkin sopia valtion eläkelain tai kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain mukaisesta eläketurvasta huolehtivan viranomaisen tai laitoksen tahi eläketurvakeskuksen kanssa siitä, että tämä korvausta vastaan ottaa huolehtiakseen tässä laissa tarkoitettujen eläkkeiden maksamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä virka- ja työsuhteiden rekisteröinnistä eläketurvan toimeenpanoa varten.

Kirkkohallituksessa on eläkeasiamies, jolla on oikeus seurata eläkettä koskevien asioiden käsittelyä kirkkohallituksessa ja kirkon keskusrahastossa.

Kirkkohallituksessa on yksilöllisen varhaiseläkkeen, varhennetun vanhuuseläkkeen ja osa-aikaeläkkeen soveltamiskäytännön ohjausta ja seuranta varten kirkon keskusrahaston varhaiseläkelautakunta, jonka kirkkohallitus nimittää. Varhaiseläkelautakunnasta annetaan tarkemmat määräykset kirkkohallituksen vahvistamassa ohjesäännössä.

6 a §

Jos edunsaaja on ollut sekä tämän lain että valtion eläkelain, kunnallisen eläkelain,

Jos edunsaajalle myönnetään vanhuuseläke takautuvasti samalle ajalle, jolta hän on saanut sairausvakuutuslain (364/1963) mukaista päivärahaa, eläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksetun päivärahan määrää.

Eläke maksetaan 1—7 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa työnantajalle, työttömyyskassalle, Kansaneläkelaitokselle, 4 momentissa tarkoitettulle toimielimelle, kunnalle, kuntayhtymälle tai sairausvakuutusrahastolle, jos eläkkeen maksamista koskeva ilmoitus on tehty kirkon keskusrahastolle vähintään kaksi viikkoa ennen eläkkeen maksupäivää.

6 §

Eläketurvasta huolehtii kirkon keskusrahasto. Kirkkohallitus keskusrahaston hallituksena voi kuitenkin sopia valtion eläkelain tai *kunnallisen eläkelain (549/2003)* mukaisesta eläketurvasta huolehtivan viranomaisen tai laitoksen *taikka* Eläketurvakeskuksen kanssa siitä, että tämä korvausta vastaan ottaa huolehtiakseen tässä laissa tarkoitettujen eläkkeiden maksamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä virka- ja työsuhteiden rekisteröinnistä eläketurvan toimeenpanoa varten.

Kirkon keskusrahastossa toimii työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta, jonka kirkkohallitus nimittää. Neuvottelukunnan tehtävänä on työkyvyn arvioinnin ja kuntoutuskysymysten soveltamiskäytännön ohjaus ja seuranta. Neuvottelukunnasta annetaan tarkemmat määräykset kirkkohallituksen vahvistamassa ohjesäännössä.

6 a §

Jos edunsaaja on ollut sekä tämän lain että valtion eläkelain, kunnallisen eläkelain,

(549/2003), Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) (julkisten alojen eläkelait) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 1, 2 tai 10—13 kohdassa mainitun lain (yksityisten alojen eläkelait) mukaisen eläketurvan piirissä ja jos hän eläketapahtumahetkellä tai viimeksi ennen eläketapahtumaa oli tämän lain piiriin kuuluvassa palveluksessa, kirkon keskusrahasto viimeisenä eläkelaitoksena:

1) antaa kirkon keskusrahaston omasta päätöksestä ja muiden julkisten alojen eläkelätkien mukaisesta eläketurvasta ja vastaavasta perhe-eläketurvasta huolehtivien eläkelaitosten (julkisten alojen eläkelaitos) päätöksistä sekä yksityisten alojen eläkelätkien mukaisesta eläketurvasta ja vastaavasta perhe-eläketurvasta huolehtivien työntekijäin eläkelain 10 d §:n 1 momentissa tarkoitetun eläkelaitoksen (yksityisten alojen eläkelaitos) päätöksistä päätösyhdistelmän; ja

2) hoitaa päätösyhdistelmän mukaisten eläkkeiden maksamisen ja eläkkeisiin liittyvät eläkelaitoksen muut tehtävät.

Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) (julkisten alojen eläkelait) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 1, 2 tai 10—13 kohdassa mainitun lain (yksityisten alojen eläkelait) mukaisen eläketurvan piirissä ja jos hän eläketapahtumahetkellä tai viimeksi ennen eläketapahtumaa oli tämän lain piiriin kuuluvassa palveluksessa, kirkon keskusrahasto viimeisenä eläkelaitoksena:

1) antaa kirkon keskusrahaston omasta päätöksestä ja muiden julkisten alojen eläkelätkien mukaisesta eläketurvasta ja vastaavasta perhe-eläketurvasta huolehtivien eläkelaitosten (julkisten alojen eläkelaitos) päätöksistä sekä yksityisten alojen eläkelätkien mukaisesta eläketurvasta ja vastaavasta perhe-eläketurvasta huolehtivien työntekijäin eläkelain 10 d §:n 1 momentissa tarkoitetun eläkelaitoksen (yksityisten alojen eläkelaitos) päätöksistä päätösyhdistelmän;

2) hoitaa päätösyhdistelmän mukaisten eläkkeiden maksamisen ja eläkkeisiin liittyvät eläkelaitoksen muut tehtävät; sekä

3) käsittelee ja ratkaisee valtion eläkelain 6 §:n 1 momentissa mainitun etuuden perusteella karttuneen eläkkeen.

6 b §

Jos kirkon keskusrahasto on 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut yksityisten alojen eläkelain, valtion eläkelain, kunnallisen eläkelain tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n mukaista eläkettä tai perhe-eläkettä, se perii nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä myös ennakkoa. Eläkekustannukset peritään siten kuin eläketurvakeskus, valtiokonttori, kunnallinen eläkelaitos, Kansaneläkelaitos ja kirkon keskusrahasto asiasta erikseen tarkemmin sopivat.

Jos 6 a §:n 2 momentissa tarkoitettu eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, nämä eläkekustannukset korkoineen korvataan sille siten kuin 1 momentissa säädetään.

6 b §

Jos kirkon keskusrahasto on 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut yksityisten alojen eläkelain, valtion eläkelain, kunnallisen eläkelain tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n mukaista eläkettä tai perhe-eläkettä taikka jos tämän lain 6 a §:n 2 momentissa tarkoitettu eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, kirkon keskusrahasto selvittää eläkelaitosten väliset kustannukset sekä perii eläkelaitokselta tai hyvittää eläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan suorittaa myös ennakkoa. Eläkekustannukset peritään ja hyvitetään siten kuin Eläketurvakeskus, Valtiokonttori, kunnallinen eläkelaitos, Kansaneläkelaitos ja kirkon keskusrahasto asiasta erikseen tarkemmin sopivat.

7 §

Kirkon keskusrahaston eläkeasiassa ja ammatillista kuntoutusta koskevassa asiassa antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla valtion eläkelautakuntaan. Päätökseen, jolla on kieltäydytty antamasta valtion eläkelain 22 §:ssä tarkoitettu ennakkotieto, ei saa hakea muutosta valittamalla. Kirkon keskusrahaston päätökseen, joka koskee valtion eläkelain 18 b §:n 4 momentissa tarkoitettua kuntoutuksen sisältöä tai 18 e §:ssä tarkoitettua kuntoutusavustusta, ei saa hakea muutosta valittamalla. Eläkelautakunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla vakuutusoikeuteen. Valitusoikeus on eläkkeen hakijalla tai saajalla ja eläkeasiamiehellä. Vakuutusoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta. Vakuutusoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Kirkon keskusrahaston ja valtion eläkelautakunnan päätös saadaan antaa tiedoksi asianomaisille ja eläkeasiamiehelle lähettämällä se hänelle postitse. Jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä, katsotaan valittajan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen kun päätös on hänen ilmoittamallaan osoitteella varustettuna annettu postin kuljetettavaksi.

8 §

Tämän lain mukaista eläketurvaa varten jokaisen evankelis-luterilaisen seurakunnan on maksettava kirkon keskusrahastolle kirkkolain (1054/1993) 22 luvun 8 §:n 2 kohdassa säädetty eläkemaksu.

8 a §

Tämän lain 1 §:ssä tarkoitettu kirkon eläkejärjestelmän piiriin kuuluva henkilö on velvollinen suorittamaan kirkon keskusrahastolle työntekijän eläkemaksun, joka on työntekijän eläkelain (395/61) 12 b §:n 1

7 §

Kirkon keskusrahaston eläkeasiassa tai ammatillista kuntoutusta koskevassa asiassa antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla valtion eläkelautakuntaan. Päätökseen, jolla on kieltäydytty antamasta valtion eläkelain 22 §:ssä tarkoitettu ennakkotieto taikka joka koskee valtion eläkelain 18 b §:n 4 momentissa tarkoitettua kuntoutuksen sisältöä tai 18 e §:ssä tarkoitettua kuntoutusavustusta, ei saa hakea muutosta valittamalla. Eläkelautakunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla vakuutusoikeuteen. Valitusoikeus on etuuden hakijalla ja saajalla. Valitusoikeus valtion eläkelautakunnan päätöksestä vakuutusoikeuteen on myös kirkon keskusrahastolla. Vakuutusoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Kirkon keskusrahaston ja valtion eläkelautakunnan päätös saadaan antaa tiedoksi asianomaiselle lähettämällä se hänelle postitse. Jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä, valittajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on hänen ilmoittamallaan osoitteella varustettuna annettu postin kuljetettavaksi.

8 §

Tämän lain mukaista eläketurvaa varten jokaisen työnantajan on maksettava kirkon keskusrahastolle kirkkolain (1054/1993) 22 luvun 8 §:n 2 kohdassa säädetty eläkemaksu. Lisäksi työnantajan on maksettava kirkkolain 22 luvun 8 §:n 4 kohdassa säädetty työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuudet.

8 a §

Työntekijän on maksettava kirkon keskusrahastolle työntekijän eläkemaksu, joka on työntekijän eläkelain (395/1961) 12 b §:n 1 momentissa säädetyn eläkemaksuprosentin suuruinen osa mainitun pykälän 2 momen-

momentissa säädetyn eläkemaxsuprosentin suuruisen osa 2 momentissa säädetävästä työntekijän palkasta.

Työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä työntekijäin eläkemaxsun palveluksessaan olevan henkilön *ennakkoperintälain (1118/1996) 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta palkasta ja rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitetusta palkasta* ja tilittää sen kirkon keskusrahastolle kirkon keskusrahaston määräämällä tavalla.

9 §

Jos eläkkeensaaja nimitetään valtion, kunnan, kuntainliiton, kirkon, sen seurakunnan, seurakuntayhtymän tai seurakuntainliiton virkaan tai toimeen taikka määrätään hoitamaan tällaista virkaa tai tointa taikka otetaan mainitun yhteisön palvelukseen työsuhteeseen, määrää kirkon keskusrahasto, onko ja kuinka paljon hänen eläkkeestään tämän johdosta pidätettävä.

10 §

Kirkon keskusrahastolla ja muutoksenhakuelimellä on oikeus saada 1 momentissa mainitut tiedot maksutta. Terveystieteiden ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettulla ammattihenkilöllä on kuitenkin oikeus saada 1 momentin 2 kohdassa säädetyn tietojenantovelvollisuuden perusteella antamastaan lausunnosta kohtuullinen palkkio.

tissa *säädetystä* työntekijän *ansioista*.

Työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä *työntekijän* eläkemaxsun palveluksessaan olevan palkasta *tai muusta tälle suoritettavasta vastikkeesta* ja tilittää sen kirkon keskusrahastolle kirkon keskusrahaston määräämällä tavalla.

9 §

(kumotaan)

10 §

Kirkon keskusrahastolla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä lisäksi oikeus saada eläkkeen laskemista varten tiedot edunsaajille myönnettyistä valtion eläkelain 5 a §:n 4 momentissa ja 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuista etuuksista näiden etuuksien myöntäjiltä. Tiedot on annettava kirkon keskusrahastolle sen määräämällä tavalla kultakin kalenterivuodelta seuraavan vuoden toukokuun loppuun tai muuhun kirkon keskusrahaston kanssa sovittuun ajankohtaan mennessä.

Kirkon keskusrahastolla ja muutoksenhakuelimellä on oikeus saada 1 ja 2 momentissa *tarkoitettut* tiedot maksutta. Terveystieteiden ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettulla ammattihenkilöllä on kuitenkin oikeus saada 1 momentin 2 kohdassa säädetyn tietojenantovelvollisuuden perusteella antamastaan lausunnosta kohtuullinen palkkio.

10 a §

Työkyvyttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan kirkon keskusrahastolle työkykynsä palautumisesta ja kuntoutuksen keskeytymisestä sekä yksilöllisenä vanhaiseläkkeenä myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen saaja ryhtymisestäään ansiotyöhön.

10 a §

Työkyvyttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan kirkon keskusrahastolle työkykynsä palautumisesta, *ryhtymisestäään ansiotyöhön* ja kuntoutuksen keskeytymisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 200 .

Tätä lakia sovelletaan eläkkeeseen, jos eläketapahtuma on sattunut lain tultua voimaan. Eläkkeen määräytymiseen ajalta ennen tämän lain voimaantuloa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sellaiseen työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen, jonka eläketapahtuma on vuonna 2005, sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Sen estämättä, mitä 6 a §:ssä säädetään, viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei sovelleta, jos toinen viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn piiriin kuuluvista eläkelaitoksista soveltaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita ja toinen vuoden 2005 alusta voimaan tulleita säännöksiä eivätkä eläkelaitokset sovi viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn soveltamisesta.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 10 päivänä huhtikuuta 1970 annetun evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelain (258/1970) 6 §, sellaisena kuin se on laissa 523/1990,
muutetaan 1 §:n 1 momentti ja 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 2 momentti laissa 1191/2003, sekä
lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1317/1995 ja mainitussa laissa 1191/2003, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Virka- tai työsuhteessa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan, seurakuntainliittoon tai muuhun seurakuntain yhtymään olleen henkilön kuoltua suoritetaan perhe-eläkettä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

3 §

Perhe-eläkkeeseen nähden on myös soveltuvin osin noudatettava, mitä evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 4—8, 10, 10 a—10 f ja 11 §:ssä säädetään.

6 §

Jos naisleski on syntynyt ennen 1 päivää heinäkuuta 1950, leskeneläkkeen saamisen edellytyksenä on valtion perhe-eläkelain

Ehdotus

1 §

Virka- tai työsuhteessa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan, seurakuntayhtymään tai muuhun seurakuntien yhteenliittymään olleen kuoltua suoritetaan perhe-eläkettä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Eläketurvan piiriin kuuluu myös se, joka toimimatta yrittäjänä on tehnyt evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/1966) 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun työnantajan kanssa toimeksianto- tai konsulttisopimuksen tai vastaavan muun järjestelyn ja jonka toimintaa ei harjoiteta yhtiön tai muun yhteisön nimissä. Eläketurvan piiriin kuuluu myös mainitussa lainkohdassa tarkoitetun työnantajan luottamushenkilö.

3 §

Perhe-eläkettä koskee soveltuvin osin myös, mitä evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisissa säädetään.

6 §

(kumotaan)

26

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §:n 1 momentissa mainitun 50 vuoden asemesta 40 vuoden vähimmäisikä. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske edunjättäjän entistä puolisoa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 . _____